

ESPAI GRUPAL "CRÉIXER JUNTS"

Projecte de l'Espai Familiar La Casa Petita

Juliol 2009

AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDÈS

ÍNDEX

1. Introducció

2. Justificació

3. Objectius

- 3.1 Objectiu General
- 3.2 Objectius Específics

4. Destinataris

- 4.1 criteris d'inclusió i exclusió
- 4.2 nombre de participants

5. Metodologia

- 5.1 *Metodologia d'intervenció*
 - 5.1.1 *Definició de la intervenció grupal*
 - 5.1.2 Com s'intervé en el treball grupal
 - 5.1.3 Continguts
 - 5.1.4 Temporalització del grup
- 5.2 Servei de guarda dels infants
- 5.3 *Treball intern*
 - 5.3.1 *L'equip*
 - 5.3.2 *El treball en equip (metodologia)*
 - 5.3.3 *La temporalització*

6. Avaluació

- 6.1 Avaluació dels participants
- 6.2 Avaluació i propostes de millora

7. Annex

- 7.1 Perfil i característiques del grup
- 7.2 Full de registre de les sessions grupals
- 7.3 Indicadors per valorar l'evolució de les famílies partint de les dificultats
- 7.4 Qüestionari d'avaluació
- 7.5 Assistència dels participants

1. INTRODUCCIÓ.

La família és la primera unitat de convivència que contribueix a l'equilibri entre individus i comunitat. El model de família ha anat canviant al mateix temps que ho ha fet la societat.

Això ha fet que, actualment, ens trobem en una societat on les famílies cada cop són més petites i alhora es trobin més soles.

És a dir, que la família extensa que funcionava com un sistema de suport emocional i material, on els pares primerencs rebien el suport dels seus pares i els orientaven en "la tasca de fer de pares", on les responsabilitats quedaven més repartides, on els infants tenien models diversos i relacions àmplies que els permetien vinculacions i aprenentatges més variats, s'estigui perdent.

Actualment, tenim en la nostra societat diferents models de famílies i majoritàriament hi predominen dos models: el nuclear i el monoparental. Sovint, aquestes pateixen un estrès pel fet que no els resulta fàcil poder conciliar el món laboral i el familiar, tenen poc temps per estar amb els infants la qual cosa implica dificultats per a transmetre valors i normes. En d'altres ocasions un dels pares (sovint la dona) ha d'assumir tasques i responsabilitats sense poder ser compartides o repartides. Tot plegat, en alguns moments, la tasca de criança i d'educació dels infants es pot convertir en quelcom que generi dubtes i angoixes.

2. JUSTIFICACIÓ

Des del treball diari realitzat a l'Espai Familiar La Casa Petita, a través de l'observació, l'escolta i la intervenció directa amb les famílies usuàries d'aquest servei, vàrem detectar que hi havia unes famílies que tenien més dificultats en portar a terme la criança i educació dels seus fills i això creava dificultats en les relacions de parella, en les relacions pares-fills... D'aquí la necessitat de poder treballar en un espai més dirigit i sense la presència de l'infant, aquells temes comuns que preocupen a les famílies entorn de la criança dels infants i que poden afectar les relacions familiars.

Després de comprovar que a Vilafranca del Penedès no hi havia cap espai que realitzés un treball en grup per a famílies amb perfils heterogenis però, amb la necessitat comuna d'aprofundir en la millora i superació de dificultats que sorgeixen en la criança i l'educació dels seus infants, vàrem fer la proposta de crear un grup de pares i mares de *caràcter educatiu i amb una funció preventiva*.

3. OBJETIUS

3.1. Objectiu General

- Oferir un espai de reflexió, educatiu i formatiu a mares, pares i tutors amb l'objectiu de compartir experiències entorn a l'educació i a la criança dels seus infants i cercar respostes a dubtes, problemàtiques i dificultats que els preocupen, amb el suport de dos professionals.

3.2. Objectius específics

- Escoltar les dificultats, els dubtes, les angoixes, els aprenentatges, les vivències, els èxits... que es donen en l'àmbit familiar en quan a la criança de l'infant.
- Potenciar l'autonomia dels pares, mares o tutors.
- Reforçar l'autoestima de les mares, pares o tutors.
- Fomentar l'empatia entre iguals i compartir aprenentatges i experiències.
- Promoure que les famílies trobin recursos propis per a resoldre aquelles situacions quotidianes que fan referència a les relacions familiars.
- Aportar la informació necessària per tal que les famílies puguin transmetre als infants aquells valors cívics fonamentals pel desenvolupament social de la criatura.
- Donar suport a la funció social entre iguals, augmentant el seu sentiment de pertinença, de referència i ajuda mútua.
- Potenciar el rol patern, en aquells casos en que l'estructura familiar ho permeti, com a elements actius de la dinàmica familiar.

4. DESTINATARIS

Qualsevol família usuària de l'EF La Casa Petita pot participar al grup.

4.1. criteris d'inclusió i exclusió

- No hi poden participar més del 20% d'usuaris de Serveis Socials.
- No s'admetran participants amb patologies mentals greus.
- Es fomentarà la participació a aquelles famílies que s'hagin observat dificultats en la criança dels seus infants
- L'admissió es farà seguint l'ordre d'inscripció per aquelles famílies que no procedeixin de Serveis Socials.

4.2. nombre de participants

El grup, que serà de reflexió, educatiu i formatiu, es formarà per un màxim de 10 participants, la qual cosa permetrà modificar comportaments i treballar aspectes emocionals.

5. METODOLOGIA.

5.1 *Metodologia d'intervenció*

5.1.1. *Definició de la intervenció grupal*

La metodologia de treball que es durà a terme per a la realització del Grup de Pares i Mares serà a partir de **la intervenció grupal**. Entenent per **grup** "una pluralitat de persones interrelacionades per desenvolupar cadascuna un determinat rol definitiu en funció d'uns objectius comuns, més o menys compartits i que interactuen segons un sistema de pautes establertes" (F. Munné)

El **treball grupal** serà l'instrument que permetrà als usuaris participants poder-se conèixer millor a si mateixos, poder conèixer els altres i conèixer el moment concret en que viu el grup.

Aquest ha de ser un grup de reflexió i educatiu que ofereixi un espai per intercanviar experiències i reflexions sobre la criança i l'educació dels infants per permetre transformar i millorar la realitat, promovent canvis en el dia a dia. Un grup és educatiu en el moment que s'intercanvien experiències i informacions amb la finalitat comuna d'aprendre.

Per tant, el grup hauria de cobrir una sèrie de **necessitats bàsiques**:

- o espai d'inclusió (integració i valoració del grup).
- o espai d'afecte (espai de valoració com a persona).
- o espai d'aprenentatge

5.1.2. *Com s'intervé en el treball grupal*

El grup ha de funcionar des de *l'escolta i el compartir les experiències* entre els diferents participants, amb la intervenció dels professionals quan en sigui necessari. Perquè sovint les famílies consulten amb el desig de seguir unes indicacions d'uns professionals i a l'hora compartir amb aquests l'evolució de la situació viscuda. Per tant, aquesta intervenció no s'ha de donar des d'un model intervencionista, de donar consells, ni de jutjar les actuacions dels pares i mares, sinó des d'un espai i un temps de reflexió i de treball per compartir experiències i vivències, resoldre conflictes, donar suport i ajudar a cercar recursos i solucions a les demandes

- Psicomotricitat fina
- 4. El desenvolupament de la parla
 - La importància de parlar als infants
 - La importància d'escolar als infants
- 5. Límits, valors i normes als infants
- 6. Etapa del No. Plors incontrolats i rebequeries
- 7. Control d'esfínters
 - Control diürn
 - Control nocturn

- 8. La família
 - La parella
 - Paper dels avis
- 9. El Joc
 - La importància del joc
 - Les joguines
 - Contes
 - DVD i Musica
- 10. El desenvolupament de la personalitat

5.1.4. Temporalització del grup

El grup es realitza al tercer trimestre del curs escolar perquè d'aquesta manera els professionals de La Casa Petita han pogut observar des del setembre les famílies i pot oferir la possibilitat de participar a aquelles que es creu convenient.

El grup és setmanal i amb una durada de dotze sessions perquè és la freqüència més adequada per treballar amb famílies amb infants de 0 a 6 anys; ja que facilita un treball més continuat, amb menys dispersió i més implicació personal i emocional per part dels participants. Cal tenir present que en la primera i segona infància els canvis evolutius dels infants són molt ràpids i canviants.

Les sessions grupals duraran entre els 75 minuts (en les dues o tres primeres sessions) i els 90 minuts (a partir de la tercera sessió). Cal preveure que les sessions inclouen servei de guarda d'infants, per tant les famílies necessitaran un quart d'hora previ a la sessió al arribar, per poder parlar amb els professionals que es quedaran amb l'infant i acompanyar-lo en la separació, i també serà necessari un quart d'hora al finalitzar el grup per retrobar-se amb l'infant i poder consultar amb els professionals com ha anat la sessió amb els menors i com ha estat la separació.

Exemple de temporització d'una sessió:

15' arribada famílies. Comiat dels infants.
75'-90' sessió grupal d'adults
15' retrobament amb els infants

5.2. Servei de guarda dels infants

El grup de Pare i Mares es pot oferir amb servei de guarda d'infants. Si el grup es realitza en horari de matí cal oferir, conjuntament amb la proposta de participació al grup, la possibilitat de poder deixar els infants a l'espai de joc de La Casa Petita ja que a la tarda ja existeixen serveis que poden fer aquesta funció de guarda. Els infants estarien a l'espai de joc de La Casa Petita al càrrec de la treballadora familiar del centre i amb un altre professional de suport. Per una banda, perquè moltes famílies no tenen els seus infants escolaritzats i tampoc tenen al seu abast la possibilitat de que el seu fill/es es quedin al càrrec d'altres persones, i per altra banda, moltes d'elles tenen la dificultat comuna de separar-se del seu infant per això la possibilitat de que aquests infants estiguin amb una persona molt coneguda per a ells (la treballadora familiar). Els objectius per treballar en les diverses sessions són:

Objectius a assolir amb els infants:

- Aprendre a estar amb altres persones adultes que no són de l'àmbit familiar.
- Aprendre a separar-se, per un breu espai de temps, dels pares sabent que es retrobaran.
- Jugar i relacionar-se amb altres infants.

Objectius a assolir amb els pares i mares:

- Aprendre a confiar el seu infant a altres persones adultes.
- Aprendre a transmetre seguretat davant de l'infant a l'hora de separar-se.
- Poder gaudir de les sessions de grup sense angoixar-se pel benestar de l'infant.

D'aquesta manera permet treballar "in situ" una de les grans dificultats comunes de totes les famílies: la separació. De manera tranquil·la, breu i adaptada a cada família.

5.3. Treball intern

5.3.1. L'equip

L'equip el configuren els professionals de La Casa Petita (psicòloga, mestra i treballadora familiar) i un professional extern de Serveis Socials d'Atenció Primària que oferirà el suport en l'atenció dels infants.

5.3.2. El treball en equip (metodologia)

L'equip treballarà en grup i caldrà que els seus professionals estiguin ben cohesionats.

Les tasques que realitzarà l'equip seràn:

- Anàlisi i registre de les sessions.
- Preparació de les sessions.
- Preparació de materials (bibliografia, audiovisuals, jocs...).
- Avaluació del grup i dels participants.
- Elaboració de la memòria.

5.3.3. La temporalització

El projecte del grup de Suport a la Funció Paterna i Materna consta de tres fases:

- Fase preparatòria
- Fase de seguiment
- Fase d'avaluació.

1. Fase preparatòria:

Aquesta fase es durà a terme prèviament a la realització del grup, en aquesta fase cal fer:

- Inscripcions dels participants
- Registre i Informació sobre el perfil i característiques de les famílies participants al grup (veure annex 1).
- Revisió del projecte:
 - Concreció de la metodologia de treball amb els adults: preparació de les sessions, model d'intervenció i distribució de l'espai, el material a utilitzar...
 - Concreció de la intervenció amb els infants: com es farà la separació pares/mares-infants i quin serà el model d'intervenció amb els infants, el joc, el material, observació de l'evolució de l'infant...

2. Fase de seguiment:

- Cada setmana es realitza el registre de la sessió (veure annex 2)
- El seguiment de les sessions serà setmanal, en una sessió de treball de dues hores. En aquest espai de temps caldrà analitzar les sessions grupals i les intervencions realitzades. També permetrà anar valorant l'evolució de les famílies a través d'una sèrie d'indicadors establerts prèviament (veure annex 3).
- Paral·lelament, també es realitza un seguiment dels infants. Des de l'observació dels professionals es mira l'evolució dels nens, el tipus de joc...

- Les setmanes prèvies a finalitzar el grup es prepara un petit obsequi per a cada participant (un CD de cançons, un conte, un poema...)
- S'elabora una enquesta per tal que les famílies facin una valoració de la seva experiència en la participació en el grup de pares i mares. (veure Annex 4).

3. Fase d'avaluació

- Després de finalitzar el grup es fan sis sessions de treball de dues hores i mitja on s'avalua i s'elabora la memòria final.

6. AVALUACIÓ

6.1 Avaluació dels participants

L'avaluació per part dels participants al grup de pares i mares es realitza a partir d'una enquesta oberta presentada a les famílies en la darrera sessió. (veure annex 4)

6.2 Avaluació i propostes de millora

Una vegada finalitzades les sessions grupals l'equip es reuneix diverses sessions per realitzar una revisió dels objectius plantejats inicialment han estat els adients per treballar amb el perfil de famílies que formaven el grup.

S'avalua:

- La metodologia emprada
- Contingut: La temàtica (si correspon a les demandes inicials)
- Objectius del projecte
- El grau d'assistència del participants (veure annex 5)
- Evolució de les famílies
- Els infants
- L'espai
- Temporalització
- El treball d'equip

7. ANNEX

Annex 4
QÜESTIONARI D' AVALUACIÓ. GRUP PARES I MARES.
LA CASA PETITA

<p>1. Què us va motivar a participar al grup de pares i mares? S'ha correspost al que esperàveu?</p>
<p>2. Valoreu el funcionament de les sessions (temes tractats, material aportat, conducció de les reunions, grau de participació...)</p>
<p>3. Creieu que hi ha hagut alguns temes que no s'han tractat o han estat tractats de manera insuficient? Digueu quins.</p>
<p>4. Expliqueu què us ha semblat el paper dels professionals</p>
<p>5. Com us heu sentit amb la gent del grup?</p>
<p>6. El nombre de sessions del grup us han semblat correctes? I l'horari i la durada de les sessions?</p>

7. Valoreu la possibilitat de poder deixar els infants a l'hora del grup amb les professionals de La Casa Petita

8. Valoreu la tasca que han dut a terme les professionals que s'han encarregat dels infants.

9. Per què creieu que us ha servit assistir al grup?

10. Què us plantegeu com a pare o mare?

11. Estaríeu interessats en participar en una segona edició del grup?

12. Utilitzeu aquest espai si voleu escriure alguna cosa més o fer alguna suggerència.

GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ

Annex 2
Full de registre de la sessió grupal:

Sessió núm.	Tema de la sessió:
Informació a treballar a la sessió:	
Registre d'observacions:	

ANNEX 1. PERFIL I CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP DE SUPORT A LA FUNCIO PARENTAL

Famílies	Nascuts a:	Tipologia familiar	Núm. Fills	Membres Participants	Data de naixement dels infants	Usuaris de SSAP	PERFIL DE LES FAMÍLIES
Família 1:							
Família 2:							
Família 3:							
Família 4:							
Família 5:							
Família 6:							
Família 7:							
Família 8:							
Família 9:							
Família 10:							

ANNEX 3

INDICADORS PER VALORAR L'EVOLUCIÓ DE LES FAMÍLIES PARTINT DE LES DIFICULTATS. VALORACIONS REALITZADES A L'INICI I AL FINAL DEL GRUP DE SUPORT A LA FUNCIÓ PARENTAL.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Dificultats per marcar límits										
2. Rebequeries: plors incontrolats, vòmits...										
3. Relació entre germans. Gelosia										
4. Dormir										
5. Separació de l'infant durant un espai de temps										
6. Relacions familiars										
7. Joc										
8. Control d'esfínters										
9. Dificultats en dur a terme el rol matern/patern: feble, insegur, no coherent...										
10. Alimentació										
11. Llenguatge										

ASSOLIMENT	
NO ASSOLIMENT	
NO ASSOLIMENT PERÒ BONA PROGRESSIÓ	
NO AVALUABLE PER MENYS DEL 50% D'ASSISTÈNCIA	*

